

Lühikokkuvõte aastast 2002

2002. aasta olulisemaks teetähiseks tuleb pidada Euroopa Liiduga (EL) liitumisläbirääkimiste edukat lõpuleviimist. Eesti suutis kokku leppida oluliselt suuremates numbrites, kui oli esialgne ELi pakkumine. Väga head tulemused saavutati toetatavate ammlemade arvus, mis esialgselt meile pakutavast 391-lt tõusis 13 416 loomale, toetatavate lammaste arv suurenes 27 501-lt 48 000-le, piimakvoot 562 000 tonnilt 646 000 tonnile ja baassaagikus 1770 t/h-lt 2,4 tonnile hektarilt.

Jätkus tootmise vastavusse viimine toiduohutuse ja keskkonna nõuetega. Töötati välja toiduseaduse muudatus, mis aitas toidukäitlemisettevõtete tunnustamise protsessi sujuvamaks muuta; kehtestati kvaliteediklassid toorpiimale ja sõltumatu kvaliteedikontrolli metoodika; soetati täiendavalt nüüdisaegseid toiduohutuse kontrollimise laborite seadmeid ning täpsustati õigusaktide sätteid toiduainete märgistamise kohta, mis aitavad tarbijatel paremini orienteeruda lihatoodete kvaliteedis. Keskkonnasõbraliku põllumajanduse juurutamiseks laiendati märkimisväärselt põllumajandusliku keskkonnatoetuse ulatust ja toetati tootmise mahepõllumajanduslikule tootmisele üleviimist.

Rakendati mitmed uued põllumajanduse ja maaelu arengut soodustavad meetmed: rakendus riiklik koolitus- ja praktikatoetuste skeem (õppestipendiumid, praktikatoetus, koolitustoetus) ning 2003. a eelarves suurendati üle 60% vahendeid põllumajanduslikele rakendusuuringutele (2002. a 13,6 mln kr, 2003. a 22,7 mln kr). Samuti kutsuti ellu põllumajandusteaduste nõukogu nõuandva organina põllumajanduslike rakendusuuringute efektiivsemaks juurutamiseks tootmisse. Veterinaarhariduse jätkamise tagamiseks käivitati ministeeriumi toetusel rahvusvaheline koostööprojekt.

2002. aasta tulemused ELiga liitumiseelse investeeringutoetuste programmi (SAPARD) rakendamisel olid oluliselt paremad kui eelmistel. Kui aastal 2001 kiideti heaks investeeringutaotlusi summas 290,3 mln kr, siis 2002. aastal oli heakskiidetud taotluste summa 1,6 korda suurem ehk 463,7 mln krooni. Samuti lihtsustati taotluste menetlemist ning suurendati mitmete meetmete avaliku sektori kaasfinantseerimise määra (kuni 75%). Täiesti uute tulutoetustena on juurutamisel riiklik maaparandussüsteemide hooldustoetuse skeem ja maaparanduse hooldustoetus (20 mln kr), samuti toetus lihaste kasvatamiseks (20 mln kr) ja aiandussaadustele (5 mln kr).

Tervikuna tõusis põllumajandustootjatele makstav tulutoetus 2001. aastaga võrreldes 16,3 mln krooni, 2003. aasta eelarves suurenevad tulu- ja arengutoetused kokku ligi 30 mln krooni võrra. Samuti korraldus ümber Maaelu Edendamise Sihtasutuse töö, kus võeti kasutusele uued, soodsamad laenuvõtted väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele.

Eesti ja Euroopa Komisjoni vaheliste kaubanduslääbirääkimiste tulemusena jõustus 2002. a juulist uus, senisest liberaalsem kaubandusrežiim Eesti ja ELi vahel. Suurenesid Eestile eraldatud nn baaspõllumajandussaaduste tollimaksuvabad ekspordikvoodid ning kaotati ELi ekspordisubsiidiumid.

Vabakaubanduslepingute läbirääkimistel saavutati Eesti põllumajandussaaduste parem juurdepääs Poola, Ungari ja Tehhi turgudele.

Jätkus ELi ühise põllumajanduspoliitika meetmete (toetused, kvoodid, turukorraldus jt) rakendamise ettevalmistamine: valitsusasutuste tegevuse protseduuride, taotluste menetlemise ja väljamaksete süsteemide ning vastavate õigusaktide väljatöötamine, personali väljaõpe jm töö administratiivse suutlikkuse tõstmiseks.